

BOGANMELDELSER

Wandlungen in der Weltwirtschaft. Udgivet af Dr. Hermann Schumacher. Hefte 10, Baumwolle (Dr. Eva Flügge), Leipzig 1938, 232 S. Hefte 13, Tee (Dr. Franz Sabelberg), Leipzig 1938, 184 S.

I Professor Hermann Schumachers Serie »Wandlungen in der Weltwirtschaft« er der i den senere Tid udkommet 2 Hefter¹⁾, omhandlende Bomuld og Te. Heri belyses de Forandringer, der siden Verdenskrigen er foregaaet i de paagældende Varers Produktion, Efterspørgsel og Prisudvikling. Netop i disse Aar, hvor »Kampen om Raastoffer« næsten er en staaende Avisoverskrift, er en Redegørelse for de Omvæltninger, der i den sidste Snæs Aar har fundet Sted i Verdensøkonomiens Syn paa de fleste Raavarer, af stor aktuel Betydning.

Bomulden er den af de behandlede Varer, der umiddelbart paakalder sig størst Interesse, alene af den Grund, at den — efter Hvede og Kul — er den vigtigste Vare i Verdensomsætningen. Hertil kommer, at Bomulden saavel indenfor Produktion som Efterspørgsel er undergaaet en Udvikling, som er typisk for hele Efterkrigstidens Økonomi, og som just ved denne Vare træder særlig tydeligt frem. Det er lykkedes Forfatterinden af dette Værk at udrede og ordne de mange, ofte modstridende Momenter paa en bemærkelsesværdig klar og overskuelig Maade. Under Behandlingen af de talrige Enkeltheder gaar Hovedlinjerne aldrig tabt, og de fremhæves yderligere ved korte, resumerende Afsnit efter de forskellige Kapitler.

Dispositionens Hovedtræk er: 1) En Undersøgelse af Efterspørgselssiden, 2) af Udbudssiden og 3) af Prisens Betydning som Regulator af Udbud og Efterspørgsel. Udskillelsen af det sidste Punkt som et særligt Afsnit er for saa vidt interessant, som det leverer et udmærket Bidrag til Belysning af det Sammenbrud for Laissez-faire Politikken, der har været betegnende for Verdensøkonomien siden Krisen.

Undersøgelsen af Efterspørgselen efter Raabomuld maa gaa ud paa at belyse Efterspørgselen efter færdige Bomuldsvarer samt den af denne betingede Bomuldsindustri.

Det var Handelsforbindelsen med Kolonilandene og det fjerne Østen, der dannede Hovedgrundlaget for det stærke Opsving, den vesteuropæiske Bomuldsindustri oplevede i det 19. Aarhundrede; disse Markeder fordrede billige, grove Standardvarer. Hertil kom fra Vestens Kulturlande en Efterspørgsel dels efter finere Standardvarer, dels efter mere kostbare, differentierede Mode-

¹⁾ De tidligere udkomne 10 Hefter er anmeldt i Nr. 7, 1938/39 af nærværende Tidsskrift af Prof. Jul. Hirsch.

BOGANMELDELSER

Wandlungen in der Weltwirtschaft. Udgivet af Dr. Hermann Schumacher. Hefte 10, Baumwolle (Dr. Eva Flügge), Leipzig 1938, 232 S. Hefte 13, Tee (Dr. Franz Sabelberg), Leipzig 1938, 184 S.

I Professor Hermann Schumachers Serie »Wandlungen in der Weltwirtschaft« er der i den senere Tid udkommet 2 Hefter¹⁾, omhandlende Bomuld og Te. Heri belyses de Forandringer, der siden Verdenskrigen er foregaaet i de paagældende Varers Produktion, Efterspørgsel og Prisudvikling. Netop i disse Aar, hvor »Kampen om Raastoffer« næsten er en staaende Avisoverskrift, er en Redegørelse for de Omvæltninger, der i den sidste Snæs Aar har fundet Sted i Verdensøkonomiens Syn paa de fleste Raavarer, af stor aktuel Betydning.

Bomulden er den af de behandlede Varer, der umiddelbart paakalder sig størst Interesse, alene af den Grund, at den — efter Hvede og Kul — er den vigtigste Vare i Verdensomsætningen. Hertil kommer, at Bomulden saavel indenfor Produktion som Efterspørgsel er undergaaet en Udvikling, som er typisk for hele Efterkrigstidens Økonomi, og som just ved denne Vare træder særlig tydeligt frem. Det er lykkedes Forfatterinden af dette Værk at udrede og ordne de mange, ofte modstridende Momenter paa en bemærkelsesværdig klar og overskuelig Maade. Under Behandlingen af de talrige Enkeltheder gaar Hovedlinjerne aldrig tabt, og de fremhæves yderligere ved korte, resumerende Afsnit efter de forskellige Kapitler.

Dispositionens Hovedtræk er: 1) En Undersøgelse af Efterspørgselssiden, 2) af Udbudssiden og 3) af Prisens Betydning som Regulator af Udbud og Efterspørgsel. Udskillelsen af det sidste Punkt som et særligt Afsnit er for saa vidt interessant, som det leverer et udmærket Bidrag til Belysning af det Sammenbrud for Laissez-faire Politikken, der har været betegnende for Verdensøkonomien siden Krisen.

Undersøgelsen af Efterspørgselen efter Raabomuld maa gaa ud paa at belyse Efterspørgselen efter færdige Bomuldsvarer samt den af denne betingede Bomuldsindustri.

Det var Handelsforbindelsen med Kolonilandene og det fjerne Østen, der dannede Hovedgrundlaget for det stærke Opsving, den vesteuropæiske Bomuldsindustri oplevede i det 19. Aarhundrede; disse Markeder fordrede billige, grove Standardvarer. Hertil kom fra Vestens Kulturlande en Efterspørgsel dels efter finere Standardvarer, dels efter mere kostbare, differentierede Mode-

¹⁾ De tidligere udkomne 10 Hefter er anmeldt i Nr. 7, 1938/39 af nærværende Tidsskrift af Prof. Jul. Hirsch.

varer. Endelig opstod i det 20. Aarhundrede et betydeligt Forbrug til industrielt Formaal, f. Eks. Isolation, Bilringe m. m. Henimod Verdenskrigens Begyndelse var det vesteuropæiske Marked omtrent mættet med Bomuldsvarer, mens der i de nævnte oversøiske Omraader endnu fandtes et uoverskueligt latent Behov, der ved enhver Velstandsforøgelse hos Befolkningen, henholdsvis Prisreduktion for Bomuldsvarer, gav sig Udslag i stærkere Efterspørgsel. Det lange Løbs Tendens var saaledes voksende Efterspørgsel efter grovere Varer, dels som Følge af den almindelige økonomiske Bedring blandt Køberne, dels paa Grund af Produktionens stadige Billiggørelse ved Hjælp af forbedret Teknik. — Disse Forhold retfærdiggjorde tilsyneladende den vedvarende Udvikelse af Bomuldsindustrien, som fandt Sted i England og i andre af Industrielandene. Men Kravene om billige Varer og den Mulighed for Anvendelse af mindre kvalificeret Arbejdskraft, som den forbedrede Teknik gav Fabrikkerne af disse Varer, indeholdt en Fare for Vesteuropas Industri med dens relativt højt betalte Arbejdskraft, som allerede før Krigen begyndte at vise sig, men som dog først efter denne gav sig Udslag i akutte Krisesyntomer.

Situationen før Verdenskrigen var altsaa i store Træk denne: Der eksisterede et faktisk Verdensmarked for Bomuldsvarer, gennemgaaende underkastet den frie Konkurrencens Love. De vestlige Kulturlande, først og fremmest England, var Hovedproducenterne af Færdigvarer, som de leverede til hele Verden, ogsaa til de Lande, der selv dyrkede Raabomuld. Denne Arbejdsdeling var kommet i Stand og kunde opretholdes derved, at Vesteuropa havde den bedste Arbejderstab, havde Hjelpeindustrierne (Maskinfabrikation, Farvning m. v.) lige ved Haanden, og endelig havde hele Handelsorganisationen i sin Magt.

Under Krigen blev de oversøiske Lande gennem længere Tid afskaaret fra de europæiske Forsyninger, og de maatte finde Erstatning paa anden Maade. Derved fik den Udvikling, der allerede havde været i Gang før Verdenskrigen, et afgørende Stød fremad: Bomuldsindustriens Overflytning til Lande med billig, om end mindre kvalificeret Arbejdskraft og mindre streng Sociallovgivning (Mulighed for udstrakt Kvindearbejde, Natarbejde etc.). Europas gamle Aftagere søgte at blive selvforsynende med Færdigvarer, tildels endog at oparbejde en Industri med Eksport til andre af de tidligere europæiske Markeder for Øje. Da Vesteuropa efter Krigen troede at kunne genoprette den gamle Tingenes Orden, stødte man paa svære Afsætningshindringer, som man først vilde forklare ene som en Følge af de momentant høje Priser, men som i Virkeligheden havde deres Rod i langt dyberegaaende Strukturændringer: Industriens Flytning til Lande med billig Arbejdskraft samt Verdensmarkedets Opdeling i nationale Omraader, der snart blev afgrænset ved Beskyttelsestold, Eksporttilskud, direkte Statsstøtte o. s. v.

En Gennemgang af de enkelte Lande tegner dette Billede klart op. Englands Bomuldsindustri, der før Krigen saa udpræget var anlagt paa Eksport, ser sine gamle Markeder dels lukket af Beskyttelsestoldmure, dels erobret af nye, mere konkurrencedygtige Eksportlande, især Japan. Denne Konkurrence søger England at værges sig imod ved Præferenceaftaler med sine Kolonier samt ved ad forskellige Veje at søge sine Produktionsomkostninger sænket. Dog forbliver det eksporterende England i Dag i Verdensøkonomien Bomuldsvarernes Grænseproducent, den, hvis Afsætning ved enhver ugunstig Forandring i Efterspørgsel eller Pris er mest i Fare. — Ogsaa for Landene paa det europæiske Kontinent er Eksporten gaaet stærkt tilbage, forsaavidt den ikke

sker til egne Kolonier, og hvert enkelt Lands Industri har væsentligst maattet indskrænke sig til Forsyning af det nationale Marked. Tidligere eksporterende Landes Industri, og dermed den europæiske Industri som Helhed, har saaledes faaet et stort Kapacitetsoverskud, der yderligere nedsætter Konkurrenceevnen.

Af de oversøiske Lande har Indien, Kina og de sydamerikanske Stater, der alle tillige producerer Raabomuld, udviklet en egen Bomuldsindustri med Forsyning af Indlandet som Formaal. Den vigtigste nytilkomne Færdigvareproducent er dog Japan. Dette Lands Bomuldsindustri har i sin Grundstruktur megen Lighed med Englands under dennes Opvækst- og Glansperiode: Raabomulden skal købes i Udlandet og Færdigvarerne eksporteres igen, og dette tilsyneladende mærkelige Forhold er baseret paa teknisk og merkantil Overlegenhed. Da Japan skaffer sig sit Behov af Raabomuld i Østasien, ikke mindst i de erobrede Dele af Kina, danner der sig en særlig østasiatisk Bomuldsøkonomi, der bliver mere og mere uafhængig af den øvrige Verden.

Denne østasiatiske Bomuldsøkonomi, hvis Hovedbestanddel er den japanske Industri, har vist sig enestaaende konkurrencedygtig. Dette beror for det første paa de omtalte Fortrin m. H. t. Lønudgifter, dernæst paa Produktionsmidlernes moderne Teknik (i Modsætning til de mere eller mindre forældede europæiske Industrier) og deres intensive Udnyttelse (2 à 3 Skift overfor Vesteuropas ofte reducerede Arbejdstid), og endelig skylder Japans Eksport den fortrinlige Afsætningsorganisation og et indgaaende Markedskendskab en stor Del af sin Slagkraft. Kun kunstige Afspærringer hindrer en endnu stærkere Fremtrængen af den japanske Industris Produkter overalt i Verden.

Paa Bomuldens Udbudsside er der efter Verdenskrigen ligeledes sket gennemgribende Strukturændringer.

Verdensmarkedets førende Leverandør af Raabomuld var helt siden Midten af det 19. Aarhundrede Amerikas Forenede Stater. Bomuldsdyrkingen havde her svunget sig op paa Grundlag af Slavearbejdet, en Arbejdskraft saa billig, at end ikke de gamle Dyrkningsomraaader, Indien og Kina, kunde konkurrere med den amerikanske Bomuld i Pris, og snart heller ikke i Kvalitetens Godhed og Ensartethed. Stillingen i Tiden henimod Krigen var da den, at U. S. A.'s Produktion udgjorde ca. $\frac{2}{3}$ af hele Verdensproduktionen, og dets Eksport var saa langt større end andre Landes, at Verdensmarkedet ganske beherskedes af den amerikanske Bomuld.

I Aarene under og efter Verdenskrigen — med Højdepunkt i 1921 — blev de amerikanske Dyrkningsomraaader ramt af et Skadedyr (Boll-weevil), der nedsatte Høstudbyttet meget stærkt. Netop paa samme Tid var Efterspørgslen særlig stor (»Tekstilhungeren« umiddelbart efter Krigens Ophør), og Bomuldsprisen steg derfor voldsomt. Derved fik Forbrugerne af Raabomuld Øje for Faren ved i saa høj Grad at være afhængige af en enkelt Producent, og Stødet var givet til en Udvidelse af Bomuldsdyrkingen udenfor U. S. A., en Proces, der fik Støtte dels i de gunstige Priser, dels i Forbrugerlandenes bevidste Stræben efter Uafhængighed af de amerikanske Leverancer. For de gamle bomuldsproducerende Lande, Indien, Ægypten og Kina, var en Dyrkningsudvidelse — selv med Udsigt til høje Priser — vanskelig paa Grund af de store Krav til Næringsmiddelproduktionen, den tætte Befolkning stiller. Derfor var det navnlig helt nye Producentlande, der nu søgte at erstatte det svigtende amerikanske Udbud: de engelske Kolonier (Sudan, Uganda m. fl.) samt

de sydamerikanske Stater. Navnlig Sydamerika synes at have alle Betingelser for en enorm Udvidelse af Bomuldsdyrkingen: passende Klima, Jord i Overflod og billig Arbejdskraft. Man kan næsten sammenligne Forholdet mellem Sydamerikas og U. S. A.'s Bomuldsdyrking med Forholdet mellem Japans og Englands Bomuldsindustri.

Medens saaledes Verden rustede sig til at undvære en Del af Nordamerikas Bomuldsproduktion, kæmpede Amerika selv med Held for at overvinde den indtraadte Tilbagegang i Produktionen. Skadedyret lærte man at bekæmpe med Kemikalier, og især inddrog man nye Landomraader under Bomuldsdyrkingen, hvor Bomuldsplanten p. G. af et mere tørt Klima viste større Modstandsdygtighed mod Ondet. Samtidig mekaniserede man i udstrakt Grad Bomuldshøstningen, hvorved Underlegenheden m. H. t. Arbejdskraftens Pris delvis ophævedes.

Dermed var den Situation lagt til Rette, der førte til en katastrofal Udvikling for Bomuldsdyrkerne henimod Slutningen af 20'erne: En genoprettet amerikansk Produktion og en stærkt forøget Produktion i den øvrige Del af Verden, yderligere fremhævet ved nogle Aars Rekordhøst, hvilket resulterede i et Udbud, der langt oversteg den forholdsvis lidet bevægelige Efterspørgsel. Mens det nødvendigt følgende Prisfald ikke mærkedes saa meget i de toldbeskyttede, autonome Bomuldsøkonomier, der var fremelsket i adskillige Lande, var det særlig føleligt for de af Verdensmarkedets Pris afhængige Eksportlande, og herunder i første Række De Forenede Stater. Flere af de andre bomuldssælgende Lande, f. Eks. Sydamerika, kunde arrangere Vareudveksling og aftage Industrivarer for Bomulden, hvilket var den eneste Betalingsmaade, der kunde opnaas fra de valutabetrængte europæiske Kontinentalstater. En saadan Fremgangsmaade var U. S. A. afskaaret fra af Hensyn til sine andre Erhverv; det maatte fordre Betaling i klingende Mønt.

Imidlertid blev Situationen snart katastrofal for de amerikanske Farmere, og i Erkendelse af, at der forelaa en Strukturændring, som kun med frygtelige Overgangstab vilde kunne komme i Lave ad naturlig Vej, altsaa ved en ny Tilpasning af Udbud og Efterspørgsel via Prisfald, greb den amerikanske Stat ind med Reguleringsforanstaltninger, der foreløbig kulminerede i den saakaldte A. A. A.-Lovgivning. — Amerika havde to Veje at vælge imellem: *Enten* at tilpasse Bomuldsdyrkernes Udgifter (Renter, Leveomkostninger) til den Pris, Bomulden kunde opnaa paa Verdensmarkedet under de nye Forhold, og saa regne med, at denne var saa lav, at de nye Producentlande vilde blive slaet ud i Løbet af faa Aar, og den nødvendige Produktionsindskrænkning dermed være opnaaet, *eller* at indskrænke Landets egen Produktion og dermed Udbudet, indtil Prisen var steget til et Punkt, der med de givne Udgifter gav Rentabilitet. Man valgte den sidste Udvej, simpelthen fordi selv en nok saa lav Pris ikke vilde kunne tvinge de andre Producenter til at opgive Ævred indenfor en overskuelig Tid. Forbrugerne købte nemlig ikke mere, hvor der var billigst, men hvor det var handelspolitisk nødvendigt. Og her kunde De Forenede Stater, som ovenfor berørt, ikke byde Kunderne de samme Fordele som andre Sælgere. Med andre Ord: Kunde man alligevel ikke forøge Afsætningen ved den lave Pris, valgte man naturligvis at tage den høje. Resultatet blev omfattende Valorisationer — Nedpløjning af henved $\frac{1}{3}$ af Bomuldshøsten — og Prisen holdtes derved nogenlunde over det helt ødelæggende. Hagen ved denne Politik er, at den kunstigt frembragte høje Pris og-

saa kommer de andre Producenter til Gode, og endog har ansporet disse til anselige Produktionsudvidelser. A. A. A.-Politikken har da heller ikke savnet Kritikere inden for Amerika selv.

Mens Prisen for den Del af Bomulden, der kommer til Eksport paa det frie Verdensmarked, stadig bestemmes af Udbud-Efterspørgselsmekanismen, er netop Udbudet og Efterspørgselen underkastet allehaande kunstige Indgreb, tildels netop med det Formaal at paavirke Prisen. I Tiden før Verdenskrigen virkede Samspillet mellem Udbud-Efterspørgsel og Pris for Raabomuld særdeles tydeligt og effektivt. Der var Korttidssvingninger, som Køberne værgede sig mod ved Hedging-Transaktioner paa Terminsbørsen, og saaledes skabtes netop i Terminsbørsen et yderst sensibelt og fint virkende Prisbarometer, paa-virket af alle opnaaelige Oplysninger angaaende Høst- og Forbrugssvingninger. Terminsbørs-Institutionen er stadig bevaret; men om de Priser, der dannes der, skriver Forfatterinden: »... sie waren nicht mehr der Ausdruck der kommenden Marktlage, sondern sie beruhten auf Hypothesen und der mehr oder weniger eingehenden Kenntnis, die die Baumwollbörsen von den wirtschafts-politischen Programmen erlangen konnten.«

Dr. Franz Sabelberg foretager i sin Redegørelse for »Wandlungen in der Erzeugung und Verwendung des Tees nach dem Weltkrieg« en omhyggelig Gennemgang af Teproduktionen, Efterspørgselen samt af Teens Markeds- og Prisproblemer. Der er samlet en Rigdom af Oplysninger fra alle tilgængelige Kilder, og Værket vinder yderligere i Værdi derved, at Forfatteren har foretaget en 1-aarig Studierejse til Østens tedyrkende Lande. Forfatteren er saa paapasselig for at faa alle Detailler, Tal og Procenter med, at Overblikket desværre forplumres noget af denne Enkelthedernes Fylde.

Grundlaget for sin Udredning af den nuværende Situation for Teproduktionen tager Forfatteren i en ret bredt anlagt historisk Redegørelse for Tedyrkningsens Udvikling i det sidste Aarhundrede. Indtil Midten af det 19. Aarhundrede havde Kina, hvis Produktion bygger paa talløse Smaabedrifter, en ganske dominerende Stilling indenfor Teproduktionen. Men siden er Kina næsten ganske blevet fortrængt paa Verdensmarkedet af Indien, Ceylon og hollandsk Ostindien, hvis Storplantager — der drives paa kapitalistisk Vis under Ledelse af Europæere — leverer en mere ensartet og kontrollabel Vare. Den stærke Udbudsforøgelse, der kom fra disse nye, store Dyrkningsomraader, opvejedes naturligt af en jævnt voksende Efterspørgsel, navnlig fra de britiske Lande, saaledes at der før Krigen, bortset fra Korttidssvingninger var Ligevægt paa Temarkedet.

Den første Forstyrrelse efter Krigen indtraadte allerede 1919—21. Det pludselige Ophør af den betydelige Efterspørgsel til Hærene i Forbindelse med, at store Lagre, der under Krigen ikke havde kunnet finde Transportlejlighed til Europa, nu blev sendt paa Markedet, medførte bratte Prisfald. Disse blev imidlertid af Dyrkerne imødegaaet med Produktionsindskrænkning, og en ny Ligevægt, der endog bragte gunstige Priser, var herskende til midt i 1920erne. Da begyndte Dyrkerne at drive Produktionen i Vejret, saa Afsætningen ikke kunde følge med; den overskydende Varemængde maatte oplagres, og Prisfald blev Resultatet. Den samme Situation som for saa mange andre Raavarer var indtraadt: Producenterne saa som den eneste Udvej til Opretholdelse af rentable Priser en kunstig Regulering af Udbudet. En saadan

Udbudsregulering er forholdsvis let at gennemføre for Te, idet den langt overvejende Del af Verdens Teeksport kommer fra de ovennævnte tre Produktionsomraader, og indenfor disse atter er i Hænderne paa forholdsvis faa Selskaber. Heller ikke er en direkte Reduktion af det beplantede Areal nødvendig, men Høstudbyttet kan nedsættes ved finere Plukning og mindre Gødskning. Ved Overenskomst mellem Producenternes Sammenslutninger fastsattes da hver enkelt Plantages tilladte Maksimumsproduktion til visse Procent af bestemte tidligere Aars Produktion; og efter Afslutningen af den 5-aarige International Tea Agreement i 1933 er de enkelte Landes Teeksport endog blevet underkastet Staternes officielle Kontrol.

Prisstøttende Foranstaltninger fra Sælgerens Side er for Te saa meget desto mindre farlige, som Efterspørgselens Reagibilitet overfor Prisændringer er ret ringe. Detailhandelsprisen er meget træg i sine Bevægelser overfor Engrospriserne, og forøvrigt kan de store Engrosfirmaer ved Blandingsændringer sætte sig ud over betydelige Prissvingninger. For dog yderligere at gardere sig mod Faren for en Nedgang i Efterspørgselen, har de store Producenters Sammenslutning dannet »International Tea Market Expansion Board« med det Formaal gennem Propaganda blandt Forbrugerne at opretholde og om muligt udvide det eksisterende Forbrug af Te.

Den foreliggende Bog indeholder saaledes en Mængde faktiske Oplysninger; men man savner i nogen Grad Konklusioner, som det vilde have været af Værdi, om Forfatteren uddrog deraf. Men det kan man naturligvis ogsaa overlade til den opmærksomme Læser selv!

Sluttelig maa det anføres, at Bogen foruden Redegørelsen for de her kort skitserede »Wandlungen« indeholder en Del haandbogsmæssigt Stof om Te-handel, herunder navnlig en Beskrivelse af Markeds-(Auktions-)Teknikken i London og i de enkelte oversøiske teeksporterende Lande.

Ottomar Loff.

Nyt engelsk Tidsskrift om Bankteknik.

Den 1. Maj udsendtes første Nummer af Maanedsskriftet »Modern Banking«. Tidsskriftet, der redigeres af praktiske Bankfolk, behandler paa en instruktiv og overskuelig Maade aktuelle tekniske Problemer indenfor Englands og Kontinentets Bankvæsen.

I det foreliggende Hefte bringer »Modern Banking« nogle Artikler vedrørende specielle engelske Forhold, bl. a. om Beskatningsteknikken i England. En væsentlig Del af Indkomstskatten opkræves — som det maaske er Læserne bekendt — af Bankerne i Forbindelse med Indløsning af Kuponer og Dividendecertifikater.

I en Artikel vedrørende Personalets Tavshedspligt redegør Mr. L. C. Mather for Forholdene i engelske Banker og anfører et Par Eksempler paa Tavshedsbrud, der har været behandlet af engelske Domstole.

Læsværdig er ogsaa en Artikel vedrørende det tunge engelske Møntsystem. Forfatteren rejser her Kravet om Indførelse af Decimalsystemet og foreslaar indført Møntenhederne Royals og Cents i Forholdet 1 £ = 4.80 Royals.

Af det iøvrigt righoldige Indhold skal blot nævnes en Redegørelse for Rejseforholdene i Italien, en kort Oversigt over Bankvæsenet i det tidligere Kongedømme Albanien, et Causeri over »Exhibition Banking«, en Betragtning over »Stocks and Shares as Security«, over »The Punched Card System« og meget andet — alt serveret paa en overkommelig og tillige fornøjelig Maade.